

خروج سخت "دلار" از خانه‌ها دلار

با وجود برآوردهای میلیاردي برای ذخيره دلار در خانه‌ها، آمار بانک مرکزی نشان‌دهنده خروج سخت و ضعيف دلار از خانه به سمت بانک‌هاست؛ به‌گونه‌ای که با وجود مشوق‌ها و تضمین‌های اعلامی، فقط حدود ۱۰ میلیون دلار سپرده‌گذاری ارزی انجام شده است.

با وجود برآوردهای میلیاردي برای ذخيره دلار در خانه‌ها؛ آمار بانک مرکزی نشان‌دهنده خروج سخت و ضعيف دلار از خانه به سمت بانک‌هاست؛ به‌گونه‌ای که با وجود مشوق‌ها و تضمین‌های اعلامی، فقط حدود ۱۰ میلیون دلار سپرده‌گذاری ارزی انجام شده است.

به گزارش ایسنا، نوسان در بازار ارز از حدود یک سال پیش شروع و در سال جاری به اوج خود رسید. در این جریان تقاضا برای خرید دلار دیگر محدود به نیازهای واقعی نیست و جهش‌های ارزی عاملی برای هجوم مردم برای خرید و سرمایه‌گذاری در این بازار شد؛ به‌طوری که در چند ماه اخیر به وضوح می‌توان در بازار ارز، رفت و آمد خانوارها و مردم عادی را مشاهده کرد که نه نیاز وارداتی دارند و نه نیاز واقعی بلکه به‌منظور حفظ ارزش پول و البته سودآوری به خرید اقدام می‌کنند.

در این بین برآوردهای برخی مسئولان از این حکایت دارد که بیش از ۲۰ میلیارد دلار ارز از سوی مردم خریداری و در خانه‌ها نگه‌داری می‌شود. خروج این حجم بالای ارز از چرخه اقتصادی و عدم دسترسی به آن یکی از مسائلی بود که بانک مرکزی به‌منظور جذب این منابع ارزی به سمت بانک‌ها، به اصلاح بخشنامه‌های مربوط به سپرده‌گذاری ارزی اقدام کرد و این اطمینان را به مردم داد که اگر منابع ارزی خود را به بانک‌ها بیاورند، به‌طور حتم در کنار سود ارزی که به آن پرداخت خواهد شد، بازپرداخت منابع به آن‌ها ارزی خواهد بود.

این در حالی است که طی سال‌های گذشته اتفاق افتاده بود که بانک‌ها در هنگام سررسید سپرده‌های ارزی به جای ارز، ریال پرداخته و اعتماد مردم را نسبت به سپرده‌گذاری ارزی در بانک‌ها خدشه‌دار کرده بودند. براین اساس از اواخر سال گذشته موضوع سپرده‌گذاری ارزی و بازپرداخت آن به‌صورت ارز از سوی بانک مرکزی به بانک‌ها اعلام شد و در دو ماه اخیر نیز با اجرایی شدن بسته جدید ارزی بانک مرکزی این بار خود تضمین سپرده‌ها را برعهده گرفت و اعلام کرد که بانک‌ها، عامل دریافت منابع ارزی از مردم بوده و خود بانک مرکزی است که بازپرداخت و سود ارزی آن را تضمین می‌کند.

اکنون حدود دو ماه از اجرای این بخشنامه می‌گذرد و آمار بانک مرکزی نشان می‌دهد حدود ۱۰ میلیون دلار سپرده ارزی به بانک‌ها آمده است که این رقم در مقایسه با برآوردهای برخی مسئولان و نمایندگان مجلس که عنوان می‌کنند بیش از ۲۰ میلیارد دلار ارز خانگی وجود دارد، ضعیف به نظر می‌رسد. این و چرا استقبال خوبی از سپرده‌گذاری ارزی در بانک‌ها نشده است، موضوعی است که بانک مرکزی آن را به کم‌کاری بانک‌ها ربط داده است و گفته که آمادگی تدریجی بانک‌ها برای اجرای این طرح و عدم اطلاع‌رسانی کافی آن‌ها موجب شد تا جریان سپرده‌گذاری ارزی با اندکی تاخیر عملیاتی شده و منابع آن رشد کند.

اما این‌ها تمام ماجرای استقبال کم از سپرده‌گذاری ارزی مربوط به تعلل بانک‌ها بوده است، خود جای سوال دارد. این‌ها که مردم تا چه اندازه حاضرند ارزهای خود را که در خانه نگه داشته‌اند و ریسک بالای این اقدام که خود می‌تواند خطر بالایی هم از لحاظ امنیتی داشته باشد را پذیرفته‌اند، شاید به مسائل دیگری مربوط باشد که نتوان همه آن را ناشی از عملکرد بانک‌ها دانست.

در هر صورت اکنون اگر شخصی ارز خود را به بانک‌ها بسپارد، در ازای دلار، چهار درصد، یورو، سه درصد و درهم، دو درصد سالانه سود دریافت می‌کند. این سود سپرده‌های ارزی گرچه با سودهای ۱۵ و ۲۰ درصدی سپرده ریالی در بانک‌ها قابل مقایسه نیست، اما خود می‌تواند موجب امنیت منابع ارزی مردم و البته گردش آن در چرخه اقتصادی و کمک به حل بخشی از گره‌های ارزی باشد.